

**Към историята на гръцката общност в София
от средата на XX век до днес: първите години**
Даниел Фокас

Литература

Ангелов, Веселин 1998: Роль Советского Союза в формировании и проведении политики БКП по македонскому вопросу (1944–1948 гг.). – В: *България в сферата на съветските интереси (Българо-руски научни дискусии)*. София: Академично издателство „Проф. Марин Дринов“, 150–159 [Angelov, Veselin 1998: Rol' Sovetskogo Soyuza v formirovaniii i provedenii politiki BKP po makedonskomu voprosu (1944–1948 gg.). – In: *Bulgaria v sferata na savetskite interesи (Bulgaro-ruski nauchni diskusii)*. Sofia: Akademichno izdatelstvo „Prof. Marin Drinov“, 150–159].

Баев, Йордан 1992: България и гражданская война в Гърция (1944–1949 година). – *Военноисторически сборник*, LXI, 2–3, 88–116 [Baev, Yordan 1992: Bulgaria i grazhdanskata voyna v Gartsia (1944–1949 godina). – *Voennoistoricheski sbornik*, LXI, 2–3, 88–116].

Баев, Йордан 2007: Гръцката политическа емиграция (1949–1989). – В: *Изследвания в памет на Апостолос Христакудис. Studia balkanika*, 26. Съст. и гл. ред. Екатерина Никова. София: Институт по балканистика – БАН, 16–32 [Baev, Yordan 2007: Gratskata politicheskaya emigratsiya (1949–1989). – In: *Izsledvaniya v pamet na Apostolos Hristakudis. Studia balkanika*, 26. Sast. i gl. red. Ekaterina Nikova. Sofia: Institut po balkanistika – BAN, 16–32].

Василева, Бойка 1991: *Миграционни процеси в България след Втората световна война*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“ [Vasileva, Boyka 1991: *Migratsionni protsesi v Bulgaria sled Vtorata svetovna voyna*. Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“].

Данова, Надя, Апостолос Христу Христакудис 2003: *История на Нова Гърция*. София: Абагар Пъблишинг [Danova, Nadya, Apostolos Hristu Hristakudis 2003: *Istoria na Nova Gartsia*. Sofia: Abagar Publishing].

Даскалов, Георги 2008: *Гръцката политемиграция в България, 1946–1989*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“ [Daskalov, Georgi 2008: *Gratskata politemigratsiya v Bulgaria, 1946–1989*. Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“].

Димитров, Начо 2015: *Трудова мобилност на каракачаните в България*. София: Институт за етнология и фолклористика с Етнографски музей – ИК „Гутенберг“ [Dimitrov, Nacho 2015: *Trudova mobilnost na karakachanite v Bulgaria*. Sofia: Institut za etnologija i folkloristika s Etnografski muzej – IK „Gutenberg“].

Зворонас, Никос 1993: *Кратка история на Нова Гърция*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“ [Zvoronas, Nikos 1993:

Kratka istoria na Nova Gartsia. Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“].

Калинин, Александр А. 2011: На переднем рубеже холодной войны: советская политика в Греции в 1946–1949 гг. – *Ярославский педагогический вестник*, № 3, том I (хуманистические науки), 90–95 [Kalinin, Aleksandr A. 2011: Na perednem rubezhe kholodnoy voyny: sovetskaya politika v Gretsii v 1946–1949 gg. – *Yaroslavskiy pedagogicheskiy vestnik*, No 3, tom I (khumanitarnyye nauki), 90–95].

Кирьякис, Георгиос 1972: *Гражданская война в Греции 1946–1949 гг.* Москва: Наука [Kir'jakidis, Georgios 1972: *Grazhdanskaya voyna v Gretsii 1946–1949 gg.* Moskva: Nauka].

Сребров, Румен 2013: Езикът на вестник „Димократис“, издание на ГКП в Полша, в контекста на отношенията между България, Гърция и Югославия след Гражданската война от 1946–1949 г. в Гърция. – В: *Културно-историческо и езиково наследство на „съседна“ България*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 122–156 [Srebranov, Rumen 2013: Ezikat na vestnik „Dimokratis“, izdanie na GKP v Polsha, v konteksta na otnosheniyata mezhdu Bulgaria, Gartsia i Yugoslavia sled Grazhdanskata voyna ot 1946–1949 g. v Gartsia. – In: *Kulturno-istorichesko i ezikovo nasledstvo na „sasedna“ Bulgaria*. Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Klement Ohridski“, 122–156].

Тодорова, Румяна 1993: Възстановяване на дипломатическите отношения между България и Гърция след Втората световна война. – *Исторически преглед*, XLIX, № 2, 60–97 [Todorova, Rumyana 1993: Vazstanovyanie na diplomaticeskite otnosheniya mezhdu Bulgaria i Gartsia sled Vtorata svetovna voyna. – *Istoricheski pregled*, XLIX, No. 2, 60–97].

Улунян, Арutyон 1998: Гражданская война в Греции и Болгария: мирный и немирный пути (1946–1949 гг.) (К постановке проблемы). – В: *България в сферата на съветските интереси (Българо-руски научни дискусии)*. София: Академично издателство „Проф. Марин Дринов“, 140–149 [Ulunyan, Arutyun 1998: Grazhdanskaya voyna v Gretsii i Bolgariya: mirnyy i nemirnyy puti (1946–1949 gg.) (K postanovke problemy). – In: *Bulgaria v sferata na savetskite interesи (Bulgaro-ruski nauchni diskusii)*. Sofia: Akademichno izdatelstvo „Prof. Marin Drinov“, 140–149].

Гакоула, Гиоргос 2004: *Παιδομάζωμα: Τα παιδιά στη θύελλα του Εμφυλίου Πολέμου και μετά*. Αθήνα: Εκδόσεις „Ιωλκός“ [Gkangoúlias, Yiórgos 2004: *Paidomázoma: Ta paidiá sti thiella tou Emphíliou Polémou kai metá*. Athína: Ekdósis „Iolkos“].

Μητσόπουλος, Θανάσης 1979: *Μείναμε Έλληνες: Τα σχολεία των ελλήνων πολιτικών προσφύγων στις σοσιαλιστικές χώρες*. Αθήνα: Εκδόσεις „Οδυσσέας“ [Mitsóopoulos, Thanásis 1979: *Míname Éllines: Ta skholía ton ellínon politikón prospígon stis sosialistikés khóres*. Athína: Ekdósis „Odisséas“].

Χριστακούδης, Απόστολος Δημητρίου (Λάκης) 2009: *Ανάμνησεις: Από τον αγώνα της Αντίστασης και τον Δημοκρατικού Στρατού της Ελλάδας*. Σόφια

(Δεύτερη éκδοση) [Khristakoúdis, Apóstolos Dimitríou (Lákis) 2009: *Anámnisis: Apó ton agóna tis Antístasis kai tou Dimokratikou Stratou tis Elládas*. Sóphia (Défteri ékdosí)].

Вестници, списания и брошури

С т о я н о в, Стефан 1996: Еничари на ХХ век: Българските комунисти са били активни участници в операцията по изселването на 28 296 деца от Гърция. – в. *Демокрация*, год. VII, бр. 70, 22. 03. 1996, с. 8 [Stoyanov, Stefan 1996: Enichari na XX vek: Bulgarskite komunisti sa bili aktivni uchastnitsi v operatsiyata po izselvaneto na 28 296 detsa ot Gartsia. – v. *Demokratsia*, god. VII, br. 70, 22. 03. 1996, s. 8].

Μ π ο γι ο π ο ύ λ ο ζ, Νίκος 1996: Το „παιδομάζωμα“, η Φρειδερίκη και το δουλεμπόριο της εθνικοφροσύνης. – *Rizospástis*, 21 Απρίλη 1996, σελ. 6 [Boyiopoúlos, Níkos 1996: To „paidomázoma“, i Phrideríki kai to doulempório tis ethnikiphrosínis. – *Rizospástis*, 21 Aprilí 1996, sel. 6].

ΠΕΕΠΠ 1998: Γύρισαν στην πατρίδα τους τεχνίτες και επιστήμονες. – Πανελλήνια ένωση επαναπατρισθέντων πολιτικών προσφύγων (ΠΕΕΠΠ), Ενημερωτικό δελτίο, Χρόνος 17ος, Αρ. Φύλλου 86, Περίοδος Α, 1998, σελ. 14–16 [ΠΕΕΠΠ 1998: Yírisan stin patrída tous tekhnítēs kai epistímones. – Panellinía énosi epanapatrithénton politikón prospígon (ΠΕΕΠΠ), Enimerotikó deltío, Khrónos 17os, Ar. Phíllou 86, Períodos A, 1998, sel. 14–16].

Π ο λ υ μ ε ρ ί δ η ζ, Γιώργος 2008: Η αλήθεια για τα εκπατρισμένα Ελληνόπουλα στη Λαϊκή Δημοκρατία της Βουλγαρίας. – *Rizospástis*, 17 Αυγούστου 2008, σελ. 11 [Polimerídís, Yiórgos 2008: I alíthia yia ta ekpatrisména Ellinópoula sti Laïkí Dimokratía tis Voulgarías. – *Rizospástis*, 17 Avgoústou 2008, sel. 11].

Τ ο π α λ ο ύ δ η ζ, Δημήτρης 2002: Η καρδιά της Ελλάδας χτυπάει και στη Βουλγαρία όπου τα óμορφα ελληνόπουλα συμμετέχουν σε διάφορες εκδηλώσεις και με τους συνοδούς του θυμούνται την óμορφη πατρίδα τους, την Ελλάδα και τα ωραία νησιά, όπου πέρασαν τις ευχάριστες διακοπές τους. – *Aerostáto*. Παιδικό περιοδικό για τα Ελληνόπουλα όλου του κόσμου. Τεύχος 119, καλοκαίρι 2002, σελ. 56–61 [Topaloúdis, Dimítris 2002: I kardiá tis Elládas khtipái kai sti Voulgaría órou ta ómorpha ellinópoula simmetékhoun se diáphores ekdilósis kai me tous sinodoús tou thimoúntai tin ómorphi patrída tous, tin Elláda kai ta oraía nisiá, ópoupérasan tis efkháristesdiakopeés tous. – *Aerostáto*. Paidikó periodikó yia ta Ellinópoula ólou tou kósmou. Téfkhos 119, kalokaíri 2002, sel. 56–61].

30 χρόνια 1979: 30 χρόνια απαγορευμένη πατρίδα. Βουδαπέστη: ΚΑΠΠΕ (изданието е триезично, на гръцки, френски и немски език). [30 khrónia 1979: 30 khrónia apagorevméni patrída. Voudapésti: ΚΑΠΠΕ].

Архивни материали

Запис 1 и 2: Интервю с Мосхос Кариофилидис (род. 1934 г. в с. Алепохори, номос Еврос) и Христос Кирияланис (род. 1944 г. в с. Лефкими, номос Еврос).

Запис 3: Интервю с Кула Кариофилиду (род. 1959 г. в София).

Запис 4: Интервю с Димитрис Топалудис (род. 1937 г. в с. Мани, номос Еврос).

Запис 6: Интервю с Йоана Вангелакуди (род. 1935 г. в с. Мандра, номос Еврос).

Запис 8 и 9: Интервю с Апостолос Димитриу Христакудис (Лакис) (род. 1922 г. в с. Корнофоля, номос Еврос).

Запис 10: Интервю с Морфо Хадзипапа (род. 1940 г. в с. Мани, номос Еврос).

Интернет източници

Посолство на Република Гърция в София –

<http://www.athensinfoguide.com/ru/history.htm> (01.06.2016 г.)

Интернационален културен център на Република Узбекистан (в Ташкент) –
http://www.icc.uz/rus/cultural_centre/tashkentskoe_gorodskoe_obshestvo_grecheskoy_kulturi/ (01.06.2016 г.)

Даниел Нику Фокас

Институт за етнология и фолклористика

с Етнографски музей – БАН

ул. „Акад. Георги Бончев“, бл. 6

1113 София, БЪЛГАРИЯ

daniel.fokas@iefem.bas.bg